

Til Line Barfod (Ø)

Politikersvar til Line Barfod (Ø) vedr. dao og arbejdsklausul

Line Barfod har den 4. marts 2026 stillet følgende spørgsmål:

"Jeg vil gerne stille følgende opfølgende spørgsmål til svar af 24. februar 2026 på politikerspørgsmål om dao:

1. Hvad er baggrunden for at forvaltningen har indgået en aftale med dao, hvor kommunens sædvanlige arbejdsklausul er fraveget, idet den ikke omfatter underleverandører?
2. Hvorfor har der ikke været politisk behandling af spørgsmålet om fravigelse af kommunens sædvanlige arbejdsklausul?
3. Hvilke undersøgelser har forvaltningen gennemført af muligheden for andre leverandører, fx budfirmaer med overenskomst, i hvert fald i forhold til en del af opgaven?
4. Har Københavns Kommune gjort staten opmærksom på problemet med at dao ikke fra 1. januar 2026, i forhold til deres underleverandører, kan underskrive kommunens sædvanlige arbejdsklausul om at medarbejdere skal sikres ordentlige løn- og arbejdsforhold?
5. Hvornår indledte Københavns Kommune forhandlinger med dao om at indgå en aftale, hvor dao skal overholde kommunens sædvanlige arbejdsklausul?
6. Hvad har Århus Kommune valgt at gøre, da de ifølge medier har besluttet ikke at indgå en aftale med dao?
7. Er der andre kommuner eller regioner, der har fundet andre løsninger end at bruge dao?"

Økonomiforvaltningens svar

AD 1:

Aftalen med dao blev indgået på baggrund af en forhandling. dao har reelt monopol på landsdækkende brevomdeling. dao har i forhandlingen oplyst, at de ikke har hjemmel i eksisterende underleverandørkontrakter til at implementere et fuldt kædeansvar i henhold til Københavns Kommunes arbejdsklausul. dao afviste derfor i udgangspunktet kravet om kædeansvar, da de ikke kunne håndhæve det.

12-03-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 5579

Dokumentnummer i F2
10305714

Sagsnummer eDoc
2026-0096339

Sagsbehandler
Mads Pliniusen

Med det udgangspunkt blev der indledt en forhandling, der endte med følgende:

- dao anerkender fuldt ud arbejdsklausul for egne ansatte.
- dao vil fremadrettet indarbejde en standardiseret arbejdsklausul (som dog p.t. ikke indeholder alle KK krav) i alle nye underleverandørkontrakter og alle genforhandlede underleverandørkontrakter, så der kan gøres kædeansvar gældende for danske underleverandører.
- dao forventer at implementere kædeansvar i alle underleverandørkontrakter inden udgangen af 2026.

Det bemærkes, at forhandlingerne vedr. den standardiserede arbejdsklausul fortsat pågår. Der er således endnu ikke enighed om en konkret standardiseret arbejdsklausul.

Hensynet til en aftalereguleret brevomdeling og forsyningsikkerheden blev i den konkrete sag tillagt større vægt end hensynet til en fuldstændig implementering af Københavns Kommunes arbejdsklausul.

Københavns Kommune har desuden brugt sin position i markedet aktivt og ved at indgå en aftale med dao via forhandling kunnet påvirke virksomheden i en retning, hvor kædeansvar forventes at blive implementeret i aftaleperioden.

AD 2:

En beslutning om at indgå aftale med en leverandør uden fuld brug af KK's klausuler, herunder arbejdsklausulen og ESG-bilaget, skulle have været forelagt ØU til orientering inden kontraktindgåelse, så det havde været muligt for ØU at stille spørgsmål og forholde sig politisk til sagen. ØKF beklager, at ØU ikke er blevet orienteret om sagen. Det er blevet indskærpet, at det skal ske fremadrettet ved afvigelser fra politisk vedtagne klausuler.

AD 3:

Erhvervsmæssig postbefordring i Danmark kræver tilladelse fra Trafikstyrelsen. Efter ophøret af PostNords befordringspligt den 1. januar 2024 og deres endelige stop for brevomdeling 1. januar 2026 fungerer brevmarkedet på kommercielle vilkår. Offentlige myndigheder skal derfor selv indgå aftaler med postoperatører. dao er den eneste operatør, der tilbyder landsdækkende omdeling af fysiske breve til ensartede priser i Danmark, hvilket skal ske gennem individuelle udbud eller aftaler.

Da ØKF gennemførte sin markedsundersøgelse i september 2025, var der i alt tre virksomheder, der har tilladelse til landsdækkende

brevomdeling. Den ene er PostNord, som har stoppet brevomdelingen pr. 31. december 2025. Den anden er Forbruger-kontakt, der i den gennemførte markedsundersøgelse oplyste Københavns Kommune, at de ikke ønsker at omdele traditionelle breve. Endelig er der dao, der har overtaget postomdelingen fra PostNord. dao har dermed reelt monopol på brevomdeling i Danmark. Det fremgik desuden af Trafikstyrelsens hjemmeside, at brevomdeling pr. 1. januar 2026 overgik til dao.

Forvaltningen har i den gennemførte markedsundersøgelse taget udgangspunkt i, at forsendelse af breve sker som postbefordring, da det er almindelig praksis, at kommunen undersøger markedet inden for det der skal købes.

Økonomiforvaltningen er senere blevet opmærksom på, at Aarhus Kommune sikrer forpligtelsen til at omdele breve ved at sende alt som pakker i stedet for breve i en aftale med PostNord.

Økonomiforvaltningen har derfor rakt ud til Aarhus Kommune for at høre om deres erfaringer og går i dialog med PostNord for at høre nærmere om mulighederne. En beskrivelse af den foreløbige tilbagemelding fra Aarhus Kommune fremgår nedenfor, jf. AD 6.

AD 4:

Københavns Kommune har ikke gjort staten opmærksom på, at dao ikke vil tiltræde en af Københavns Kommune besluttet klausul. Forvaltningen vurderede, at staten har forholdt sig til den generelle problemstilling, som håndteres i Trafikstyrelsen.

Den 20. juni 2025 fremgik det af Trafikstyrelsens hjemmeside: *"Den landsdækkende postomdeling af fysiske breve fortsætter i 2026, hvor postvirksomheden dao står for brevomdelingen."*

Af samme opslag fremgår desuden: *"Trafikstyrelsen har givet tilladelse til, at postvirksomhederne PostNord og dao foretager landsdækkende postomdeling af breve"*.

Fra 2021 har statslige myndigheder skullet indarbejde arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Det fremgår af Cirkulære nr. 9471 af 30/06/2014 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Det fremgår af § 2: *"Samtlige statslige myndigheder (ministerier, styrelser mv.) skal anvende arbejdsklausuler, jf. § 4, i alle kontraktforhold om bygge- og anlægsarbejder, fabrikation og udførelse eller ydelse af tjenester uanset kontraktens størrelse."*

Det er vurderingen, at dao er fuldt ud opmærksom på den generelle problemstilling, som udspringer af det statslige cirkulære, og at dette er baggrunden for deres ønske om at implementere en standardiseret arbejdsklausul på tværs af deres kunder.

AD 5:

Københavns Kommune fremsendte første gang KK's arbejdsklausul til dao d. 10. september 2025. Den 1. oktober 2025 blev der påbegyndt forhandlinger med dao på baggrund af en vurdering af, at der var tale om en eneleverandørsituation. Der blev den 16. december 2025 indgået aftale med dao.

Forhandlingerne endte med følgende:

- dao anerkender fuldt ud arbejdsklausul for egne ansatte.
- dao vil fremadrettet indarbejde en standardiseret arbejdsklausul i alle nye underleverandørkontrakter og alle genforhandlede underleverandørkontrakter, så der kan gøres kædeansvar gældende for danske underleverandører.
- dao forventer at implementere kædeansvar i alle underleverandørkontrakter inden udgangen af 2026.

AD 6:

Aarhus Kommune har oplyst, at de ikke selv længere sender breve, da alt er omlagt til pakker. Pakkerne distribueres på en eksisterende aftale med PostNord, der efter det oplyste ikke indeholder en arbejdsklausul eller ESG-bilag. Der er en betydelig meromkostning forbundet med at distribuere breve som pakker. Aarhus kommune oplyser dog ikke den konkrete meromkostning.

Derudover anvender Aarhus Kommune fortsat KMD til print og distribution af breve til borgere, der er fritaget fra digital post. KMD anvender dao som underleverandør.

Aarhus er ved at undersøge, hvilke kontrolmuligheder de kan bringe i anvendelse over for KMD og dao.

Økonomiforvaltningen er i dialog med Aarhus Kommune med henblik på at afdække mere præcist, hvilken løsning Aarhus Kommune har valgt, og om det kunne være en mulighed i København. ØKF går ligeledes i dialog med PostNord for at høre nærmere om mulighederne.

AD 7:

Aalborg Kommune oplyser, at de har et meget begrænset omfang af brevomdeling. De store brevforsendelser håndteres af PostNord Strålfors og KMD, som efter det oplyste muligvis benytter dao som underleverandør. Der eksisterer ingen central aftale, men enkelte decentrale aftaler i kommunen, hvor hovedfokus har været afhentning af breve. Aalborg Kommune har oplyst, at mange enheder sender så få breve, at de sender via pakkeshop og køber frimærke eller QR-kode.

Odense Kommune oplyser, at Odense Kommune har indgået aftale om brevomdeling med Strålfors, som benytter dao til levering af brevene.